

HRILHLÂWKNA TLUANTLING

NUN THLÂK THEITU BIBLE ZIRNA!

LAL THUPEK CHU

Daniela 6:1-28

THAWNTHU ...

Media leh Persia lal Daria chuan Babulon lalram a hneh hnu khan, Babulon ram awptute leh hotute kha a that fai vek a. Mahse rinawm taka Pathian tâna rawngbawl thintu Daniela erawh chu zuah a ni. Daniela hi kum 70 hma lama Babulon in Juda mi sala a man zingah khan a tel ve a. Babulon lal thurawn petu ni tur a lal ina lak luh a ni a. Ram awptute leh hotute zingah chuan Daniela chu a fel lawr lak a, chutia a fel bik êm avâng chuan Babulon ram chungah chuan a lârl hle a ni (Daniela 5:12; 6:3).

Tin, Daniela hi rilru tha fawr bik pu a nih avângin hotu dangte leh thuneitute aiin a lang bik hle a; lal pawhin ram pum pui chungah dah a rilrûk a. (Daniela 6:3). Lalberin Daniela a duhsak em avangin ramawptute leh hotu dangte chuan Daniela chu an thîk a, an thinrim ta êm êm mai a. Daniela thil tihsual an châng ta rân a. Lal Daria hnenah thupêk siam turin an ngen ta a. Chu thupêk chu khauih taka lekkawh tur a ni a. 'Ni sawmthum chhûng chu lal hnênah chauh lo chuan tuman, an pathian hnênah emaw, mi dang hnênah emaw eng mah an dîl tûr a ni lo, a awih lo chu sakeibaknei pûkah paih tûr a ni' (Daniela 6:7). Hêng mite hian Daniela chu tawngtaina ngai pawimawh mi a nih zia leh

pathian dang be lova a Pathian dân chauh a zâwm tih an hrechiang hle a ni (Exodus 20:3).

Tichuan, hêng mite hian, Daniela'n Jerusalem lam hawia tukverh inhawnga a tawngtai thîn tih an hmu ta a. Lal chuan dân khauih tak a lo nem ngheh tâk a vanga Daniela Sakeibaknei pûka dah a nih thu a hriat chuan pawî a ti êm êm mai a. Dân chu tih danglam theih a ni tawh si lo. Daniela chu chhanchhuah a rilrûk tlat a, chhanchhuak tûrin ni tlâk thlengin a bei a. Daniela chu a rinawm êm avangin Pathianin a vântirhkoah a rawn tîr a, sakeibaknei kâte a tichîp a (Daniela 6:22).

Hrilhlâwnain Chiang takin a lo sawi a, hun hnunnungah chuan Pathian mite pawhin tunge an biak ang a, tu dân nge an zawm ang tih hi duhthlanna an siam a ngai dawn a ni.

*He zirlaia a kar awlte dahkhah a awlsam zawk nan,
“Adobe Reader” hman ang che.
Hêng zirlaiahte hian Bible version atân: **Mizo OV** re-edited hman a ni.*

ZIRLAI

Bible thu i chhiar zawh hnua a kar awlte hi dah khat rawh.

1. Pathian Dân hi siam danglam emaw nuai bo theih a ni em?

Luka 16:17 *Nimahsela, dân thu chhunhan tê tak tê
pawhin, vãn leh khawvêl boral a awl zâwk e.*

Sam 89:34 *Ka thuthlung chu ka bawhchhe vang a, Ka hmuia
chu ka tidanglam hek lo vang.*

Sam 111:7-8 *A kut thiltihte chu thutak leh rorêlna fel a ni a; A thununna
thu zawng zawngte chu a rinawm a ni. Chûng chu
atân tihnghehin a awm a, Thutak leh dik taka tih a ni hlawm.*

Malakia 3:6 *“Kei Lalpa hi ka si lo; chuvângin, nangni, Aw
Jakoba fate u, tihboral in ni lo ve.*

Note: Pathian thu sawm pèkte hi tih danglam emaw nuai bo theih loh an ni a. A petu Pathian ang bawk a danglam ngai lo a ni. Bible ah hian wavi thum lâi mai lei lalten (Heroda, Ahasuera & Daria) an dân siam a hnu a tihdanglam an duh, an tih danglam theih tawh si loh kan hmu a. Lei lal chaklo leh rilru nghet lote dân siam meuh pawh tih danglam a harsa a nih chuan, chatuan Pathian dân, lungphêka a kut ngei a ziah chu a danglam mai mai thei dawn em ni? A hnuaia Pathian leh a dân khaihinna hi en teh.

PATHIAN:

DÂN:

Luka 18:19	Ṭba	Rom 7:12
Isaia 5:16	Thiangblim	Rom 7:12
Deuteronomy 32:4	Fel / Dik	Rom 7:12
Matthaia 5:48	Famkim	Sam 19:7
I Johana 4:8	Hmangailna	Rom 13:10
Exodus 9:27	Fel	Sam 19:9
Deuteronomy 32:4	Rinawmna / Thutak	Sam 119:142,151
I Johana 3:3	Thiangblim	Sam 19:8

PATHIAN:

DÂN:

Johana 4:24		<i>Tblarau</i>		Rom 7:14
Malakia 3:6		<i>Danglam lo</i>		Matthaia 5:18
Genesis 21:33		<i>Cbatuan</i>		Sam 111:7-8

Pathian dân hi danglam thei a ni lo, a chhan chu Pathian nungchang târlangtu a nih vang a ni. Bible in Pathian nihna a sawifiah ang bawkin A dân pawh a sawifiah a. Dân hi Pathian nungchang ziah lanna a ni.

2. Eng nge ‘sual’ chu?

I Johana 3:4 *Tu pawh thil tisual apiangin dân pawh a bawhchbe thîn; sual hi dân a ni si a.*

Rom 3:20 *Chutichuan, Dân thiltih avângin mi tu mah a mit hmuhin thiam changin an awm lo vang; avângin sual briat famkimna a lo awm a ni si a.*

Note: Setana hian dân a huat nachhan chu dân hian sual laka min Chhandamtu kan mamawh zia min hriattir vang a ni. Rom 4:15 “Dân awm lohnaah erawh chuan bawhchhianatna pawh a awm hek lo.” Dân hian min chhandam thei loa, amaherawhchu, Pathian famkim zia leh mihringte tlin loh zia min hmuhitir a ni.

3. I Johana 3:4 hian eng dân nge a sawi?

Rom 7:7 *Eng nge kan sawi tâk ang le? Dân chu sual em ni? Hnai lo ve. Nimahsela, Dân avânga briat ni suh sela chu ka hre lo tûr; Dân chuan, “Awt suh,” ti suh sela chu hi ka hre lo tûr a ni.*

Note: Pathian thu sawm pêkah chuan “I awt tur a ni lo” tih kan hmu a. He dân hi Pathianin ama kut ngeia a ziah a nih avangin, dân bawhchhianat chu sual a ni (Exodus 31:18; 32:16). Miin sual eng ang pawh lo ti ta se, thu sawm pêka dân eng emaw ber hian thiam loh a chantir dawn a ni. Hei vang hian Pathian dân hi “zau” (Sam 119:96) leh “tha famkim” (Sam 19:7) tak a ni. Mihring “hmbâk leh tihtûr” a huap kim vek baw a ni (Thuhriltu 12:13). Kan sualna kan hriat chhuahin Chhandamtu kan pan a. Setana hian dân a huat nachhan chu, dân chuan ngaidamtu leh min chhandam theitu Isua min kawh hmuh vang a ni.

4. Isua khan thu sawm pêk a zâwm em?

Johana 15:10 *Nangnin ka thupêkte in zawm chuan, ka hmangaihin in awm reng ang; keiin ka Pa thupêkte ka a, a hmangaihin ka awm reng ang bawh hian.*

Note: Kan entawn tur a tan Isua khan thu sawm pêk kha a zawm ngei a ni (1 Petera 2:21).

5. Mi eng zâtin nge thil ti sual tawh?

Rom 3:23 *mi zawng thil an tisuul tawh vek a, Pathian ropuina an chang zo ta lo a ni;*

6. Sual kan khawih reng chuan eng ang hremna nge kan chungah lo thleng ang?

Rom 6:23 *mi zawng zawngin thil an tisuul tawh vek a, Pathian ropuina an chang zo ta a ni;*

Note: Pathian dân hi tih danglam theih ni ta se, Isua kha arawn thih a ngai lovang. Kan sual man tuara Isua a thihna khan Dân hi tih danglam mai mai theih a ni lo tih a ti Chiang.

7. Mi thenkhat ngaihdanah chuan thu sawm pêk hian Thluthlung Thar Kristiante a huam ve tawh lo niin an sawi thin a. Isuan engtin nge a sawi?

Matthaia 19:17 *Tin, ani chuan a hnênah, "Thil tha thu engah nge mi zawh? Tha chu pakhat chauh a awm; eng pawh ni sela, nunnaa luh i duh chuan thupêkte chu rawh," a ti a.*

Johana 14:15 *Nangnin mi hmangaih chuan ka thupêkte chu in ang.*

Thupuan 22:14 *Nunna Thing chungah chuan thu an neih theihna tûr leh, kawngkaah chuan khuua an luh theihna tûra insu chu an eng a thâwl e.*

Thupuan 14:12 *Mi thianghlim, Pathian thupêk leh Isua zuitu rinawmte tân hetah hian chhel a tûlzia a lang.*

Note: Thluthlung Tharin min zirtir chu, Pathian miten A thupêk an zâwm ngei dawn a ni tih a ni a. Kan hriat theuh angin, khawvel hian buaina nasa tak a tawh nachhan chu mitam takin Pathian dân hi zawm tûl lo leh pawimawh tawh lova an ngaih vang a ni. Bible chuan ti hian a lo sawi a, "Lalpa, i chêt a hun ta e, I Dân an bawhchhiat hi" (Sam 119:126).

8. Thupêk chu engtin nge kan zawm theih ang?

Rom 8:3-4 *Tisa avânga Dân chu a chak lohva, a tih theih rual loh chu Pathianin ama Fapa ngei, tisa sual ang puin, sual thawi nân rawn tîrin, tisa sualna awm chu thiam loh a chantîr ta a ni; tisa dân zawh lova Thlarau dân zawh zâwktu Dân thuruat chu hlena a awm theihna tûrin.*

Philippi 1:6 *tha ti tantu khân Isua Krista ni thlengin a tifamkim zêl dawn, chu ngei chu ka ring tlat si a.*

Philippi 4:13 *Mi*

chuan engkim ka ti thei a ni.

Note: Mi an pianthar hian, Isua chu Thlarau Thianghlim kaltlangin an nunah a lût thin a, tichuan thuâwih thei turin A tanpui thin a ni.

9. Thuthlung hmasa chu eng nge a nih a, eng vanga pamtûl nge a nih?

Deuteronomy 4:13 *A thuthlung zawm tûra thu a pêk che u, thu chu in hnênah a puang a, lungphêk pahnihah a ziaak a.*

Hebrai 8:8 *hêng hi a sawi si a: “Ngai teh, nîte a lo thleng dawn e, Lalpan a ti, Chúng niahte chuan Israela chhúngte leh, Juda chhúngte hnênah chuan thuthlung thar ka siam ang;*

10. Thuthlung thar hi eng dân nghahchhana siam nge a nih?

Hebrai 8:10 *Chúng ni hnua chuan Israela chhúngte hnêna Thu ka thlun tûr chu hêng hi a ni, Lalpan a ti: An rilruah ka dah ang a, An ka ziaak bawk ang a; Tin, an tân Pathian ka ni ang a, Keia tân anni chu ka mite an ni bawk ang;*

Note: Thuthlung pahnihte chu Pathian leh A mîte inkara inremna a ni a. Thuthlung hmasa a pamtûl nachhan chu mihring thutiam nghet tawh lo leh thiltiha inngat a nih vang a ni.

Exodus 24:7 *Tin, thuthlunna bu chu a la a, mipuite briatah chuan a chhiar a. Anni chuan, “Lalpan a sawi zawng zawng chu kan ti zêl ang,” an ti a.*

Hebrai 8:10 *Chúng ni hnua chuan Israela chhúngte hnêna Thu ka thlun tûr chu hêng hi a ni, Lalpan a ti: An rilruah ka thupêkte ka dah ang a, An thínlungah ka ziaak bawk ang a; Tin, an tân Pathian ka ni ang a, Keia tân anni chu ka mite an ni bawk ang;*

Mihring zia tih danglam a ni a, Pathian duhzâwng anga nun chu nuam alo ti ta êm êm a ni. Hetah hian kan hriattur chu, Thuthlung thar hi Pathian dân a inngat tho ala ni a. Amaherawhchu a in ziahna hmun a danglam ta a (thinlungah), thutiam tha zâwkah a inngat bawk a ni (Pathian thutiam).

11. Rinna avanga, khawngaihna thuhnuai kan awm tâk avang hian dân chu zawm a tûl ta lo em ni?

Rom 6:15 *Engtin nge ni ang le? Dân rorêla awm kan nih lohva, khawngaihna rorêla awm kan nih zâwk avâng hian kan sual tûr em ?*

Rom 3:31 *A nih leh, rin avângin Dân chu eng mah lovah kan siam em ni? Hnai lo ve, chu kan zâwk a ni.*

Note: Tu pawh dân bawhchhia a, Isua ngaihdamna chang tawh tute chuan Pathian dân zawm hi an tih māk mawh a ni. Ngaihdamna hlut zia leh ropui zia hrethiam tute chuan Isua hnung zui an thlahlel êm êm a ni.

12. Dân kan zawm avangin chhandam kan ni em?

Ephesi 2:8-9 *avânga chhandam in ni; nangmahni thawh chhuah a ni lo va, Pathian thilpêk a ni; thiltih avâng a ni lo ve; chuti lo chuan, miin an chhuang dah ang e.*

Note: Tumah Pathian dân zawm avanga chhandam an awm lo. Khawngaihna avanga chhandam vek kan ni a. Isua chhandamna leh khawngaihna chang tute chuan an lâwmna leh an hmangaihna lantir nan Pathian dân hi an zawm ngei ngei dawn a ni.

Johana 14:15 *Nangnin mi hmangaih chuan ka thupêkte chu in zâwm ang.*

13. Pathian dân zawm tura min fuihtu chu eng nge ni?

Rom 13:10 *Hmangaihna in vêngte a tikhawlo ngai lo va; chuvângin, hi dân zawh famkimna a ni.*

Matthaia 22:37-39 *Tin, ani chuan a hnênah, 'Lalpa i Pathian chu i zawng zawngin, i thlarau zawng zawngin, i rilru zawng zawngin i hmangaih tûr a ni,' tih hi. Chu chu thupêk ropui leh pawimawh ber a ni. Tin, a dawttu, a anpui chu hei hi a ni, 'Nangmah i inhmangaih angin i vêngte pawh i hmangaih tûr a ni,' tih hi.*

1 Johana 5:3 *Pathian kan chu hei hi a ni, a thupêkte kan zawm hi; a thupêkte chu a khirh si lo va.*

Note: Hmangaihna hi min fuihtu ropui tak a ni. Thu sawm pêk zînga a hmasa palite hian Pathian lak a kan tihtûr min hriattir a. Amah kan hmangaih chuan A thupek zawm chu thil nuam tak ani dawn a ni. Thupêk parukna aţanga sawmna te hian keimahni leh kan mihring puite inkar a kan tihtûr min hriattir ve thung a. Mi kan hmangaih tak tak a nih chuan an mahni tihnat kan duh ngai dawnlo a ni.

14. Pathian thupêk zâwm si lo hân Kristian diktak ka ni thei ang em?

1 Johana 2:3-4 *Tin, a thupêkte kan nih chuan, chumiah chuan amah kan bria tih kan inbria e. A thupêkte pawm si lova, "Amah ka bria," titu chu mi a ni, thutak amahah a awm lo.*

15. Thuthlung hlui dân thenkhatte hian Kristiante a phuar tawhlo em ni?

Ephesi 2:14-15 *Amah chu kan inremna a ni si a; ani chuan intaina (thiltih tûrahte thupêk awm chu) a tisia tibovin, pâwl hnihte chu pumkhatah a siam a, an kêr pindanna bang chu a tichim a; chutichuan, amahah chuan pahnihte chu mihring thar pumkhatah siamin inremna a siam thei ang a,*

Note: Thuthlung Hlui huna puithiam rawngbawlna dân leh ran thisena inthawinate kha tih tâwp a nih nachhan chu Isua Krista chungchang entirlâwkna a ni a (Kolossa 2:13-17). Pathian Beramno diktrak Isua khan a rawn ti famkim vek tawh a ni.

16. Setanan a huat em em te chu tute nge ni?

Thupuan 12:17 *Tichuan, dragon chu
thinur a, a thlah la awm, Pathian
pawmte chu do tûrin a kal ta a.*

*chungah chuan a lo
zâwma Isua briattîrna thu*

Note: Ni hnuhnunga Pathian Kohhran hi Setana chuan a haw em em mai a. He Kohhran hian Isua thupêkte a zâwm a, Pathian thiltihtheihnain misual chu mithianghlimah a siamthar thei a ni tih a zirtir bawh a ni.

17. Pathian dân zâwm that avanga lawman ropui tak kan chantur chu eng nge ni?

Johana 15:11 *Ka lâwm nangmahnia a awm reng nân leh, in
a nân hêng thu hi in hnênah ka sawi hi.*

Thufingte 29:18 *Inlârna a awm loh chuan mipui an tladah thîn a, Dân
zâwmtu erawh chu a thîn.*

Sam 119:165 *I dân ngainatute chuan nasa tak an nei a;
Tlûkna rêng rêng an nei lo.*

Note: Pathian dân zâwm tute chuan an nunah hlimna, lawmna, thlamuanna leh malsawmna thahnem tak an nei dawn a ni. Davida pawhin Lalpa dân chu rangkachak thianghlim ber ai pawhin a duhawm zawk a ni alo ti a ni. (Sam 19:10).

I CHHÂNNA

Isua nen a inlaichînna duhawm tak neih a, A fâ thuawih tak nih ve i duh em?

CHHÂNNA:

ZIR BELHNA

Hemi hmuna thu awmte hian i zir zau naah a pui ang che.

Bible a Pathian mite leh Isua Inanna.

Biblea Pathian mite hi Isua ziarâng nena inang tak leh entîrlâwktu an ni tlângpui a. Mosia, Josefa, Davida leh Solomona te pawh khan Isua nun leh A rawngbawlna an lo entîr lâwk a ni. An nuna in anna tamtak te hian Isua chu Pathian Fapa a ni tih khawvel miten an hriatthiam theih nan pawimawhna a nei a.

- Danielan dân a hriatna leh sakeibaknei pûka a tawn hriatte kha entirna tha tak a ni. A hnuaiah hian thil in ang thenkhat te târlan a ni: Daniela khan lal nen a inlaichinna tha tak a neih avangin Medo-Persia ram hotu dang te khan an thîk hle mai a, a dinhmun sang tak a tâng khan paihthlak an duh a. Daniela 6:3, “lal pawhin ram pum pui chungah dah a rilrûk a.” Chutiang bawh chuan, Isua khan Pathian nena inlaichinna thûk tak a neih avangin Jerusalem chhunga hotute khan an îtsik hle a ni (Johana 5:18-20).
- Medo-Persia ram hotute khan Daniela thil tisuah lai hmuh beiseiin an zui ru reng thin a (Daniela 6:4). Isua hunlaia Sakhaw hrutute khan Isua tawng suah lai man fuh tumin enthlatu an zui ruk tir reng a ni (Luka 20:19-20).
- Daniela hmelmate khan a dik lohna an hmuh chhuah theihloh avangin kawng dangah thang an kam ta a (Daniela 6:5-9). Chutiang bawh chuan, puithiam lal leh lehkhaziaktuten Juda Iskariota hmangin Isua an man theih nan ruahmanna an siam ta a (Luka 22:2-6). Amaherawhchu, Pilata chuan Isua dik lohna reng a hmu lo a ni (Johana 19:4).
- Sakeibaknei pûka Daniela paih a nih khan, lung lian takin pûk kha an chhin a, sawrkar thuneihnain an chhinchhiah bawh a ni (Daniela 6:16-17). Isua thlân pawh kha lung lian takin an khar a, sawrkar thuneihnain an chhinchhiah ve bawh a ni (Matthaia 27:58-60, 65-66).
- Isua leh Daniela te kha pawh sawi lo ve ve an ni a, an dahna hmun a tâng khan lak chhuah an ni leh ve ve bawh a ni (Daniela 6:23; Marka 16:5-6).

Biblea Pathian mite leh Isua in anna dang han zawng chhuak ve ta che!